

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

«КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5

від «15» січня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Культура і мистецтво української діаспори
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
Е-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	офлайн/онлайн
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компоненту	
<p>У навчальному курсі розглядаються питання становлення та розвитку культури і мистецтва української діаспори. Дається аналіз художніх особливостей творів обрядового, ужиткового та монументально-декоративного характеру, що впливають на цілісну культуру української діаспори. Висвітлюється культурна діяльність мистців української діаспори, більшість з яких раніше не була відомою на Батьківщині. Багато фактів культури та творчості мистців й самі твори вперше вводяться в мистецтвознавчий обіг. Розкривається також роль та значення творчого доробку мистців України і діаспори в розвитку культури національного й світового мистецтва.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою курсу є ознайомлення з відомими мистцями української діаспори в царині культури і мистецтва. Вивчення особливостей культури та художніх творів та їх взаємозв'язок з українськими мистецькими традиціями. Вивчення особливостей культури й мистецтва української діаспори та знайомство з традиціями.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ курсу «Культура і мистецтво української діаспори»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей виникнення і розвитку культури й мистецтва української діаспори; <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характерні особливості стилів, напрямів та течії у розвитку культури й мистецтва української діаспори. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати та давати оцінку культурі й мистецтва української діаспори розкривати явищ у галузі сучасного української культури й мистецтва; - усвідомлювати цінність культури й мистецтва української діаспори 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої і освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності.</p> <p>. ЗК 4. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально, толерантно та коректно.</p> <p>ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.</p>	

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	10
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
7	014 «Середня освіта»	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. . Вступ. Культури і мистецтва української діаспори як духовне явище в світовій культурі.	2		5
Тема 2 Художня культура як мистецьке явище української діаспори.	2		5
Тема 3 Художні напрямки та традиції в мистецтві української діаспори	2		5
Тема 4 Мистецтво української діаспори види та жанри.	2		5
Тема 5 Мистецькі творчі об'єднання в українській діаспорі	2		5
Тема 6. Мистецькі школи в українській діаспорі	2	2	10
Тема 7. Відомі митці та діячі культури в українській діаспорі	2	2	10
Тема 8. Сучасні мистецькі тенденції в культурі української діаспори.	2	2	10
Тема 9. Новітні форми мистецтві української діаспори	4	4	15

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Вид контролю – екзамен.
-----------------------------	-------------------------

освітнього компонента	Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 30 балів, Контрольна робота – 5 балів; Екзамен тестові завдання – 50 балів КСР / індивідуальне/творче завдання – 15.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 5 балів Практичне завдання – 30 балів Самостійна робота – 15.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 30 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен; Форма здачі – тести (письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора No 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Галишич Р. Українська церковна архітектура і монументально-декоративне мистецтво зарубіжжя. Львів: СПОЛОМ, 2002. 336 с.
2. Голубець М. Мистецтво. Історія української культури / За ред. І. Крип'якевича. К.: Либідь, 1994. С. 426-592.
3. Гординський С. Українська ікона XII-XVIII ст. Філадельфія: Вид-во «Провидіння»,

США, 1973. С.10.

4. Гординський С. Михайло Осінчук. *Сучасність*. Ньюарк. 1991. Ч. 2 (358).
5. Гординський С. Сакральне мистецтво української діаспори. *Українське сакральне мистецтво: традиції, сучасність, перспективи*. Львів.: Свічадо, 1994. С.46-54.
6. Дем'янчук А. Декоративне різьблення в оздобленні храму східного обряду // *Українське сакральне мистецтво: традиції, сучасність, перспективи: матеріали міжнар. конф.* Львів:Свічадо, 1994. С..55-60.
7. Ікони Михайла Мороза. *Пам'ятки України*.1992. №2-3. С.36
8. Іконостас собору святої Софії в Римі. Рим, 1979. 48 с.:іл.
9. Лешко Я. Яків Гніздовський: маляр, графік. *Артанія*. Культурологічний часопис. Книга 18. К., 2010. №1. С.130-137.
10. Мегик П. Творчість українських мистців поза Україною. Філадельфія, 1982. 112 с.
11. Мистецтво української діаспори. Повернуті імена / За ред. О.Федорука. – К.: Тріумф, 1998. – 382 с.
12. Музичка І. Вступне слово до другого видання // *Ікони Христини Дохват*. Альбом. – Львів, Жовква, 1995.
13. Мушинка М. Українська мистецька школа професора Івана Кулиця у Празі (1932-1952). *Вісник Львівської академії мистецтв*. Спецвипуск. Львів, 1999.С. 104-113.
14. Попович В. Українські мистці у Західній Європі після 1945 року. Мистецтво української діаспори. Повернуті імена / За ред. О.Федорука. К.: Тріумф, 1998. С. 93-128.
15. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський. Життя і творчість. К.: Вид-во імені Олени Теліги, 2000. – 224 с.
16. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський в Болехові. *Галичина*. 1997. №1. С. 151-158.
17. Степовик Д. Українська іконологія й іконографія. Івано-Франківськ: Нова зоря, 2003. 312 с.
18. Степовик Д. Сучасна українська ікона: З іконотворчості Христини Дохват. К.: Мистецтво, 2005. 304 с.: іл.
19. Тимків Б. Архітектура та сакральне мистецтво у творчості українських мистців західної діаспори. *Етнос і культура*. Часопис Прикарпатського ун-ту ім. В. Стефаника: збірник наук.-теорет. статей / гол. ред. В. І. Кононенко. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2006. №2-3. С.153-158.
20. Тимків Б., Тимків Р. Творча діяльність мистців із Галичини в Західній Європі у післявоєнний період. *Галичина*. Всеукр. науковий і культурно-просвітницький краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2006-2007. № 12-13. С.322-330, іл.
21. Тимків Б. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. 2-ге вид.,

переробл. і доповнене. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2012. 316 с., 584 іл.

22. Федорук О. Микола Бутович: Життя і творчість. Київ; Нью-Йорк: Вид-во М.П.Коця, 2002, 2002. 431 с.
23. Юліян Буцманюк. Стінопис жовківської церкви Христа-Чоловіколюбця. Альбом / автори текстів: І. Гах, О. Сидор. Львів, 2006. 152 с. + 12 вст.
24. Яків Гніздовський. Графіка 1944-1985: Буклет. К., 1990.
25. Янів В. Нарис української культури. – Нью-Йорк: Вид-во НТШ, 1985. –121 с.
26. Янів В. Між розпачем і надією. – Мюнхен, 1992.

Викладач: Тимків Богдан Михайлович,
професор, завідувач кафедри методики
викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну